

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

ELDE TÜRK İŞİ

ANKARA, 2014

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	v
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. MODEL BELİRLEME	3
1.1. Türk İşi	3
1.1.1. Tanımı	3
1.1.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler	4
1.2. Türk İşinin Özellikleri	4
1.2.1. Kumaş ve İplik Özelliği	4
1.2.2. Desen Özelliği	5
1.2.3. Renk Özelliği	5
1.3. Desen için Faydalanılan Kaynaklar	6
1.4. Uygulandığı Yerler	6
UYGULAMA FAALİYETİ	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	9
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	10
2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME	10
2.1. Türk İşinde Kullanılan Kumaşlar ve Özellikleri	10
2.1.1. Çeşitli Ketenler	10
2.1.2. Yerli Dokumalar	10
2.1.3. Saten	11
2.1.4. Kadife	11
2.1.5. Ödemiş İpeği	11
2.1.6. Tafta	11
2.1.7. Yün Tela	11
2.2. Türk İşinde Kullanılan İplik Çeşitleri ve Özellikleri	11
2.3. Türk İşinde Kullanılan Yardımcı Malzeme Çeşitleri ve Özellikleri	13
2.3.1. Pul	13
2.3.2. Boncuk	13
UYGULAMA FAALİYETİ	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	15
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	16
3. KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA	16
3.1. Ölçü Oran	16
3.2. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç Gereçler	16
3.3. Türk İşi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri	16
3.3.1. Çizerek Desen Geçirme	17
3.3.2. Kopya Kâğıdı ile Desen Geçirme	17
3.4. Türk İşi Tekniğinde Kumaşı Germe	17
3.4.1. Kumaşı Germanin Önemi	17
3.4.2. Kullanılan Germe Araç Gereçleri	17
3.4.3. Kumaşı Germe Yöntemleri	17
UYGULAMA FAALİYETİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	20
4. TÜRK İŞİ TEKNİKLERİNİ UYGULAMA	20

4.1. Türk İşi İğneleri	20
4.1.1. Pesent.....	20
4.1.1.1. Düz Pesent.....	20
4.1.1.2. Verev Pesent.....	21
4.1.1.3. Gölgeli Pesent.....	21
4.1.1.4. Dönerek Pesent	21
4.1.1.5. Tahrirli Pesent.....	22
4.1.2. Dolgu	22
4.1.3. Sarma	22
4.1.4. Gözeme.....	22
4.1.5. Mürver	22
4.1.6. Muşabak.....	23
4.1.7. Balıksırtı	23
4.1.8. Hasır İğne	24
4.2. Türk İşi Yapılırken Dikkat Edilecek Noktalar	24
UYGULAMA FAALİYETİ	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	65
ÖĞRENME FAALİYETİ-5	66
5. AJURLAR.....	66
5.1. Ajurların Tanımı	66
5.2. Ajurlarda Kullanılan Araç Gereçler	66
5.3. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri	67
5.3.1. Kumaş Özelliği.....	67
5.3.2. İplik Özelliği.....	67
5.3.3. Desen Özelliği	67
5.3.4. Deseni Kumaşa Geçirme Yöntemleri	67
5.4. Uygulandığı Yerler	67
5.5. Ajur Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	68
5.6. Ajur Teknikleri.....	68
5.6.1. Çekme Ajur.....	68
5.6.2. Kesme Ajur.....	69
UYGULAMA FAALİYETİ	70
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	74
ÖĞRENME FAALİYETİ-6	75
6. TÜRK İŞİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ.....	75
6.1. Tel Kıрма Yapmak.....	75
6.2. Pul Dikme	77
UYGULAMA FAALİYETİ	78
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	82
ÖĞRENME FAALİYETİ-7	83
7. TÜRK İŞİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN KENAR TEMİZLEME TEKNİKLERİ	83
7.1. Kenar Temizlemenin Önemi	83
7.1.1. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar.....	83
7.2. Kenar Temizleme Çeşitleri	83
UYGULAMA FAALİYETİ	85
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	86

ÖĞRENME FAALİYETİ-8	87
8. NAKIŞTA ÜTÜ YAPMA	87
8.1. Bitmiş Ürünü Ütüleme	87
8.1.1. Ütülemenin Önemi	87
8.1.2. Ürünü Ütülemede Kullanılan Araç Gereçler	87
8.1.3. Ürün Özelliğine Göre Ütü Yapmak	87
8.1.4. Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	87
8.2. Ütüden Sararan Yerlerin Temizlenmesi	88
UYGULAMA FAALİYETİ	89
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	90
ÖĞRENME FAALİYETİ-9	91
9. KALİTE KONTROL	91
9.1. Tekniğe Uygunluk	91
9.2. Alt İplik Temizleme	91
9.3. Üst İplik Temizleme	91
9.4. Leke Çeşitleri	91
9.5. Leke Temizleme Yöntemleri	92
9.5.1. Leke Temizlemede Kullanılan Araç Gereçler	92
UYGULAMA FAALİYETİ	93
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	94
MODÜL DEĞERLENDİRME	95
CEVAP ANAHTARLARI	98
KAYNAKÇA	101

AÇIKLAMALAR

ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	El ve Makine Nakışı
MODÜLÜN ADI	Elde Türk İşi
MODÜLÜN TANIMI	Elde Türk işinin öğrenildiği materyaldir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	İşlemeye Hazırlık, Kasnaksız Makine Nakışları, Basit Nakış Temel İğne Teknikleri modüllerini almış olmak
YETERLİK	Elde Türk işini yapabileceksiniz.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında ürüne ve tekniğe göre desen çizerek uygun malzeme üzerine elde Türk işi iğne tekniklerini kullanarak ürün oluşturabileceksiniz. Amaçlar 1. Ürüne ve renge uygun model belirleyebileceksiniz. 2. Ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz. 3. Tekniğe ve ölçüye uygun kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz. 4. Tekniğe uygun olarak Türk işi tekniğini uygulayabileceksiniz. 5. Tekniğe uygun olarak ajur yapabileceksiniz. 6. Tekniğe uygun olarak yardımcı iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz. 7. Tekniğe uygun olarak kenar temizliği yapabileceksiniz. 8. Tekniğe uygun olarak ütü yapabileceksiniz. 9. Tekniğe uygun olarak kalite kontrol yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: İyi aydınlatılmış atölye Donanım: Nakış malzemeleri, bitmiş ürün örnekleri, kumaş, iplik, iğne, kasnak, kasnak bezi, parşömen kâğıdı, çizimde kullanılan malzemeler, yassı tel, tel iğnesi, pul, ütü, ütü masası
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Türk işi, milli işlerimizden biridir. Türk kadını diğer işlemlerde olduğu gibi bu işlemede de sevinçlerini, mutluluklarını, üzüntülerini, çevresinde gördüklerini nakışa işlemiştir.

Türk kadını ve kızları geleneklerine uyarak çeyizlerini giysilerini, kullanacakları eşyaları işlemek gereğini duymuşlar, ince bir zevk ile renk motif ve tekniği birleştirerek sanat eserleri meydana getirmişlerdir. Türk işinin gelişmesinin, yayılmasının bu işlemlere önem verilmesinin başlıca nedeni en değerli yerlere üzeri nakışlı eşyalar hediye etmek adet ve zevkinden doğmuştur. Bu işleme sadece köylü kadınlar tarafından işlenmemiş, Osmanlı saraylarında da yapılmış ve daha da zenginleşerek günümüze kadar ulaşmıştır. Bu ürünler, müzelerimizde sanat eseri olarak sergilenmektedir.

Bu modül ile uygun çalışma ortamı sağlandığında elde Türk işi tekniği ile ilgili model belirleme, uygun malzeme seçme, kumaşı işlemeye hazırlama, Türk işi tekniğini uygulayabilme, ajur tekniğini uygulama, yardımcı iğne tekniklerini uygulama, tekniğe uygun olarak kenar temizleme yapabilme, Türk işi tekniğine uygun ütü yapma, kalite kontrol bilgilerini öğrenecek ve uygulayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

- Türk işinin kumaş özelliğini, iplik özelliğini, desen özelliğini, renk özelliğini öğrenebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde yapılmış olan Türk işlemlerini araştırarak derse getiriniz.
- Müzelerde yapılmış olan Türk işlemlerini araştırınız ve fotoğraflarını çekerek derse getiriniz.
- Türk işini diğer nakışlardan ayrılan özellikleri araştırınız.

1. MODEL BELİRLEME

1.1. Türk İşi

1.1.1. Tanımı

Türk işi her zaman kıvanç duyacağımız milli bir işimizdir. Pesent, mürver, muşabak, dolgu, sarma, gözeme, balıksırtı, hasır iğne tekniklerinin hepsinin bir arada ya da birkaçının birlikte kullanıldığı bir işleme tekniğidir.

Resim 1.1: Türk işi

Resim 1.2: Türk işi örneği

1.1.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç Gereçler

Desen çiziminde kullanılan araçlar şunlardır:

- Desen
- Kalem açacağı
- Cetvel
- Beyaz karton

Desen çiziminde kullanılan gereçler şunlardır:

- Parşömen kâğıdı
- Kalem
- Silgi
- Bant

1.2. Türk İşinin Özellikleri

1.2.1. Kumaş ve İplik Özelliği

Türk işi tekniği, ipliği sayılabilen ve sayılamayan her türlü kumaş üzerine uygulanabilmektedir.

Sayılararak pesent iğneleri kullanılacaksa çeşitli ketenler, yerli dokumalar, ödemiş ipeği, jorjet, grepdemur, viskon, yün tela gibi kumaşlar üzerine işlenir.

Çizerek pesent iğneleri tafta, şifon, saten kadife gibi ipliği sayılamayan kumaşlar üzerine de yapılabilir.

İşlemelerde kumaş ve ürün özelliğine göre iplik seçimi yapılır. Çamaşır ipeği, muline, orlon, yün, koton ve rafya iplikler kullanılır. Türk işinde renkli ipliklerin yanına bol miktarda sim ve sırmaya da yer verilmektedir.

1.2.2. Desen Özelliği

Türk işlemelerini incelediğimiz zaman desen için genellikle tabiatı faydalandığını görürüz. Türk kadını çevresinde gördüğü, beğendiği hemen hemen her şeyi kendine göre stilize etmiş ve renklendirmiştir.

16. yüzyılda geometrik şekillere rastlanır. Bu yüzyıldan sonra geometrik şekiller işlemeler üzerinde pek nadir görülür.

En fazla görülen desenler çiçek, yaprak, ağaç ve meyvedir. Bunlardan başka çadır, şadırvan, köşk, saray ağaçlar, kuyu, çıkırık işlemelerde yer almıştır.

Desenlerde, selvi, çam, çınar, söğüt ağaçlarının yeri önemlidir. Selviler genellikle tek tek veya üçlü gruplar şeklinde yerleştirilir.

Meyvelerden nar, üzüm, karpuz, armut işlemelere konu olmuştur. Çiçeklerden gül, lale, karanfil, narçiçeği, yasemin, şeftali çiçeği sümbül motifleri görülmektedir. “C” ve “S” kıvrımlı dallar göze çarpmaktadır.

Çiçek ve yaprakların Türk işi motiflerinde, çizgilerin ince, zarif ve kıvrak olması, çiçek ve yaprakların etrafının bir kavisle çevrilmesi, yaprakların içine küçük çiçek motiflerinin yerleştirilmesi ayrıntıdan kaçınılarak esas hatların kuvvetli olması Türk işi tekniğinin en büyük desen özelliğidir.

1.2.3. Renk Özelliği

Türk işlemelerinde renk, desen kadar önemlidir. Renk ve desene bakarak bir işlemenin hangi asırda işlendiği anlaşılabilmektedir.

Lal (kırmızı), gök mavisi, beyaz ve siyah, hardal rengi, yağ yeşili genellikle 16. yüzyılda kullanılmıştır.

Gök mavisi, lal, beyaz ve siyah, mavi, krem, kahverengi, kiremit rengi 17. yüzyılda kullanılmıştır.

Pembe, turuncu, zeytin yeşili, koyu yeşil 18. yüzyılda kullanılmıştır.

Camgöbeği, mor, kiremit rengi, kızıl kahverengi 19. yüzyıl işlemelerinin renk özellikleridir.

Türk işlemlerinde daima pastel renkler kullanılmış, koyu renkler ancak çerçeve ve damarlara uygulanmıştır. Birbirine yakışan renkler yan yana getirilerek desenlerin içi doldurulmuştur. Sim ve sırma bu işlemlerde çok miktarda kullanılmıştır.

1.3. Desen için Faydalanılan Kaynaklar

- Eski işlemlerden,
- Çizilmiş desenlerden,
- Müzelerden,
- Koleksiyonlardan,
- Doğadan,
- Desen kitaplarından faydalanılır.

1.4. Uygulandığı Yerler

Eskiden Türk işi örtü, yağlık, çevre, mendil, elbise gibi eşyalar üzerine uygulanmıştır.

Günümüzde ise çeşitli örtüler, giyim süslemeleri, bohça, yatak örtüleri, yastıklar, abajur, kitap ve albüm kapağı, giyim aksesuarları, fular, gazetelik, kutu, seccade, çanta, kese, pano gibi ürünlere uygulanmaktadır.

Resim 1.3: Türk işinden yapılmış pano

Resim 1.4: Türk işinden yapılmış kese

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak Türk işi deseni çizebileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Desen araştırması yapınız. ➤ Araştırdığınız bir deseni seçiniz.	➤ Eski işlemlerden, müzelerden, desen kitaplarından araştırma yapınız.
➤ Desen, parşömen kâğıdı, kalem, silgi, kalem açacağı, cetvel, bant, kuru kalem boyları malzemelerini hazırlayınız.	➤ Malzemeleri eksiksiz hazırlayınız.
➤ Desenin üzerine parşömen kâğıdını yerleştiriniz ve bant ile sabitleyiniz.	➤ Deseni ve parşömen kâğıdını düzgün yerleştiriniz.
➤ Deseni çiziniz.	➤ Kalemin ucunu açınız. ➤ Fazla bastırmadan çiziniz. ➤ Deseni düzgün çizmeye özen gösteriniz.

➤ Çizdiğiniz deseni yapılacak ürüne uygun kompozisyon oluşturacak biçimde çiziniz.	➤ Kompozisyonu oluştururken desenin çevresindeki ölçüleri eşitleyiniz.
➤ Deseni renklendiriniz.	➤ Renk uyumlarına dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Türk işinde koton ipliği kullanılır.
2. () Türk işinde desen olarak çadır da işlemelerde yer almıştır.
3. () Türk işi tekniği, kesinlikle ipliği sayılabilen kumaş üzerine uygulanabilmektedir.
4. () Tafta kumaşının üzerine Türk işi uygulanabilir.
5. () Türk işinde sim iplik kullanılmaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

- Türk işinde kullanılan kumaşları, iplikleri, yardımcı maddeleri ve özelliklerini kavrayacaksınız.

ARAŞTIRMA

- Türk işinde kullanılan kumaşları araştırınız ve bulduğunuz kumaşları sınıfa getiriniz.

2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME

2.1. Türk İşinde Kullanılan Kumaşlar ve Özellikleri

- Çeşitli ketenler
- Yerli dokumalar
- Saten
- Kadife
- Ödemiş ipeği
- Tafta
- Yün tela

2.1.1. Çeşitli Ketenler

Keten elyafı bitkinin sapından elde edilir. 55-90 cm uzunluğundaki elyaflar parlak sağlam dayanıklı değişik kalınlıkta açık sarı veya gümüşü renktedir. Bitki sapındaki elyaf demetçiklerini zedelemekten çıkarmak için saplar çürütülür. Çürütülen saplar kurutulur. Sert kısımlar kırılır. Kırılan odunsu parçalar sıyrılır ve taranarak elyaf demetleri temizlenir. İplik yapımına hazırlanır. Mukavemetlidir. Elastikiyeti azdır. Tabii bir parlaklığı vardır. Çabuk buruşur.

2.1.2. Yerli Dokumalar

Keten adı verilen bitkinin sap liflerinden elde edilir, Saman rengindedir. Sağlam parlak görünüşlü olup kullanışlıdır. İplikleri kolaylıkla sayılabilen kumaştır. Yıkamaya, sıcak ütü ile ütülenmeye müsaittir. Ketenler dokunduğu yörenin adlarla anılır. Şile bezi, Ayrancık keteni, Rize bezi, Kastamonu bezi, Denizli bezi, Manisa bezi vb.

2.1.3. Saten

Doğal veya ya da suni ipekten dokunan tersi mat yüzü parlak bir kumaştır. Atkı ve çözgü iplikleri görünmeyecek şekilde sıkı dokunuşludur. Satenlerin cinsi kullanılan ipek miktarına göre değişir. Krep saten, basit saten, saten düşes gibi çeşitleri vardır.

2.1.4. Kadife

İpek veya ketenden dokunur. Bir yüzü çok sık ve kısa tüylerle kaplı parlak kalın yumuşak bir kumaştır. Ters yüzü düz ve mattır.

2.1.5. Ödemiş İpeği

İpek iplikle dokunan ince parlak, iplikleri sayılabilen bir kumaştır.

2.1.6. Tafta

Doğal ipekten ve çoğunlukla suni ipekten yapılır. Bez ayağı tekniğine göre dokunur.

2.1.7. Yün Tela

At ve keçi kıllarından dokunur. Yünden dokunan tela üzerine yün orlon rafya ile işlemler yapılır. Sert mat görünümlü ve genellikle krem renklidir. İplikleri sayılabilir.

2.2. Türk İşinde Kullanılan İplik Çeşitleri ve Özellikleri

Muline: Altı kat ipliğin bükülmesinden meydana gelir. Az bükümlü olduğundan yumuşaktır. Çileler halinde satılır. Bir çile 8 metredir ve parlak görünümlüdür. Çeşitli renkleri bulunmaktadır.

Resim 2.1: Muline iplik

Çamaşır ipeği: Parlak sağlam ve güzel görünümlüdür. Bir katında iki kat ipliğin bükülmesinden meydana gelir. Katları ayrılmaya müsaittir. Altısı bir arada olmak üzere çileler halinde veya metre ile satılır. Bir çilesi iki metredir. Çeşitli renkleri ve bu renklerin tonları vardır. Renkleri solmadığı için nakışta kullanılır.

Koton: İki kat ipliğin bükülmesinden meydana gelir. Çile ve kukalar halinde satılır. Çok bükümlü ve parlak görünümlüdür. Bir çilesi 25metredir. Çeşitli renkleri vardır 8 ve 12 numaraları vardır. Bunlardan 8 numaralı olan kalın, 12 numaralı kuka incedir.

Resim 2.2: Koton iplik

Floş: İpek bükülürken bazı lifler kopar ve bu liflerden floş yapılır. Az bükümlü yumuşak, parlaktır. Çeşitli renkleri bulunmaktadır.

Sim: Çok ince altın ve gümüş tellerin ince ipek veya pamuk iplikleri üzerine sarılması ile yapılır. Isıdan, tütün yaprağı, ceviz yaprağı, kolonya ve sabun kokusundan kararır.

Resim 2.3: Sim iplik

Sırma: Kalın madensel tellerin veya altın ve gümüş külçelerin maddeler içinde eritilip, makineler vasıtası ile inceltilmesinden meydana gelir. Buna kılaptan denir. Altın ve gümüşten yapılanlar piyasada som sırma adı altında satılır.

2.3. Türk İşinde Kullanılan Yardımcı Malzeme Çeşitleri ve Özellikleri

2.3.1. Pul

Madeni veya sentetik maddeden üretilen, çeşitli boy ve ölçüleri olan renkli süs tanesidir.

Resim 2.4: Pul çeşitleri

2.3.2. Boncuk

Cam, taş, sedef, tahta, plastik vb. maddelerden yapılan; ortası delik, çoğu yuvarlak ve renkli süs taneleridir.

Resim 2.5: Boncuk çeşitleri

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak, Türk işi iğne tekniğinde kullanılan kumaş, iplik ve renkleri belirleyeceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Yapacağınız ürünü belirleyiniz.	➤ Kullanışlı olmasına dikkat ediniz.
➤ Ürüne uygun kumaşı belirleyiniz	➤ Kumaşın özelliklerine dikkat ediniz.
➤ Ürüne uygun kumaşınızı kesiniz.	➤ Ekonomik olunuz.
➤ Ürüne uygun iplik belirleyiniz.	➤ İpliğin kumaşla uyumlu olmasına dikkat ediniz. ➤ Kumaşın özelliklerine dikkat ediniz.
➤ İplik renklerini belirleyiniz.	➤ Kumaşın rengine ve Türk işi tekniğine uygun renkler seçiniz. ➤ Kullanılacak malzemenin boyutlarına dikkat ediniz.
➤ Yardımcı malzemeleri belirleyiniz.	➤ Yardımcı malzemeleri uygun yerde kullanınız.
➤ Yardımcı malzemelerin renklerini belirleyiniz.	➤ Kumaşın rengine ve Türk işi tekniğine uygun renkler seçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Şile bezi, Ayrancık keteni, Rize bezi, Kastamonu bezi, Denizli bezi, Manisa bezi kumaşlar grubuna girer.
2. Doğal veya ya da suni ipekten dokunan tersi mat, yüzü parlak kumaşa denir.
3. İpek veya ketenden dokunur. Bir yüzü çok sık ve kısa tüylerle kaplı, parlak, kalın, yumuşak kumaşa denir.
4. Altı kat ipliğin bükülmesinden meydana gelir. Az bükümlü olduğundan yumuşak olan ipe adı verilir.
5. Çok ince altın ve gümüş tellerin ince ipek veya pamuk iplikleri üzerine sarılması ile yapılan ipe adı verilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

- Türk işi tekniğinde kullanılan desen geçirme tekniklerini, kumaşı germe yöntemlerini öğreneceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Desen geçirme tekniklerini araştırınız.
- Kumaşı germe tekniklerini araştırınız.

3.KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA

3.1. Ölçü Oran

Türk işi tekniğinde işlenecek ürünün ölçü oranı, yapılacak ürüne ve kullanılacak yere göre belirlenir. Kullanım yeri ölçülendirmede önemli bir unsurdur.

3.2. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç Gereçler

Deseni kumaşa geçirmede kullanılan araçlar şunlardır:

- Kalem açacağı
- Mezura
- Karton
- Cetvel
- Toplu iğne
- Nakış iğnesi

Deseni kumaşa geçirmede kullanılan gereçler şunlardır:

- Üzerine desen çizilmiş parşömen kâğıdı
- İşlenecek kumaş
- Kalem
- Karbon kâğıdı (Kumaş koyu rengi ise kullanılır.)
- Beyaz nakış ipliği

3.3. Türk İşi Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri

Türk işi tekniğinde kullanılan desen geçirme teknikleri:

- Çizerek desen geçirme
- Kopya kâğıdı ile desen geçirme

3.3.1. Çizerek Desen Geçirme

Desen parşömen kâğıda sert uçlu kalemle çizildikten sonra kâğıdın tersi çevrilerek yumuşak uçlu bir kalemle desen çizilir. Parşömen kâğıdı kumaşın üzerine toplu iğnelerle tutturulur. Sert uçlu kalemle desen çizilerek kumaşa desen çizilmiş olur.

3.3.2. Kopya Kâğıdı ile Desen Geçirme

Desen parşömen kâğıdına çizilir. Çizildikten sonra karbon kâğıdı kumaş ve parşömen kâğıdı arasına gelecek şekilde yerleştirilir. Parşömen kâğıdı kumaşın üzerine toplu iğnelerle tutturulur. Desen çizilir. Bu şekilde desen kumaşa çizilmiş olur.

3.4. Türk İşi Tekniğinde Kumaşı Germe

3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi

- Gerilen kumaş üzerinde nakış daha düzgün işlenir.
- Gerilen kumaş işlemenin daha kolaylıkla ve hızlı bir şekilde işlenmesini sağlar.

3.4.2. Kullanılan Germe Araç Gereçleri

Türk işinde kasnakla germede kullanılan araç gereçler şunlardır:

- İşleme kumaşı
- Kasnak
- Kasnak bezleri

Türk işinde gergef ile germede kullanılan araç gereçler şunlardır:

- İşleme kumaşı
- Gergef
- Gergef bezleri

3.4.3. Kumaşı Germe Yöntemleri

Kumaşı kasnak ile germede işleme yapılacak kumaşın üzerine desen çizildikten sonra kumaşın üstüne boy iplikleri dikkate alınarak kasnak bezleri yerleştirilir. Kasnağın küçük olan parçası kumaşın altına büyük olan üstüne yerleştirilir. Kasnak bezleri yardımıyla kumaş gerginleştirilir.

Kumaşı gergef ile germede işleme kumaşı gergef bezlerine dikilerek yan tahtalara tutturulur. Büyük motiflerde, kasnağa gerilmeyen kumaşlarda ve birkaç kişinin çalışması gereken büyük ürünlerde gergef kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Üzerine desen çizilmiş parşömen kâğıdı, işlenecek kumaş, kalem, kalem açacağı, mezür, karton, cetvel, toplu iğne, nakış iğnesi, beyaz nakış ipliği, kasnak bezi, el kasnağı malzemelerini hazırlayınız.	➤ Malzemeleri eksiksiz hazırlayınız.
➤ Yapacağınız ürünü belirleyiniz.	➤ Kullanılacak yere dikkat ederek belirleyiniz.
➤ Kumaşı düzgün biçimde ütöleyiniz.	➤ Ütünün ayarını kumaşa uygun belirleyiniz.
➤ Kumaşı istenilen ölçüye göre kesiniz.	➤ Belirlenen yerden iplik çekiniz. ➤ Çektiğiniz iplik hizasından kesiniz.
➤ Kumaşın kenarlarına sürfilesini yapınız.	➤ Sürfilenin boylarını kısa yapınız.
➤ Kumaşın orta teyellerini alınız.	➤ Beyaz nakış ipliği kullanınız.
➤ Kumaşın üzerine parşömen kâğıdını, orta işaretleri üst üste gelecek biçimde yerleştiriniz. ➤ Toplu iğnelerde parşömeni kumaşa tutturunuz.	➤ Kumaş açık renkli ise parşömen kâğıdının tersi çizilir. Koyu renkli ise kumaş ve parşömen kâğıdının arasına beyaz karbon kağıdı yerleştirilir.
➤ Deseni çiziniz.	➤ Deseni fazla bastırmadan çiziniz.
➤ Kumaşta çizilmeyen yerleri kontrol ediniz.	➤ Çizilmeyen yerleri çiziniz.
➤ İşlenecek kumaşın üstüne boy iplikleri dikkate alınarak kasnak bezlerini yerleştiriniz.	➤ Kasnak bezlerini kumaş ipliği yönünde yerleştiriniz.
➤ Kasnağın küçük olan parçasını kumaşın altına, büyük olanı üstüne yerleştiriniz.	➤ El kasnağı kullanınız.
➤ Kasnak bezleri yardımıyla kumaşı gerginleştiriniz.	➤ Kumaşın zedelenmemesi için kasnak bezlerinden çekiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi deseni kumaşa geçirmede kullanılan araçlardandır?
A) Kalem
B) Toplu iğne
C) Beyaz nakış ipliği
D) Kâğıt
2. Aşağıdakilerden hangisi deseni kumaşa geçirmede kullanılan gereçlerdendir?
A) İşlenecek kumaş
B) Toplu iğne
C) Mezür
D) Kalem açacağı

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

3. () Türk işi tekniğinde çizerek desen geçirme teknikleri kullanılır.
4. () Gerilen kumaş üzerinde nakış daha düzgün işlenir.
5. () Gerilen kumaş işlemenin daha kolaylıkla ve yavaş bir şekilde işlenmesini sağlar.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Türk işinde kullanılan tekniklerin neler olduğunu öğrenecek ve bu teknikleri uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Türk işinde kullanılan teknikleri araştırınız.

4. TÜRK İŞİ TEKNİKLERİNİ UYGULAMA

4.1. Türk İşi İğneleri

4.1.1. Pesent

Türk işinde pesentler can damarı işlemlerdir. İplik kalınlığına bağlı olarak pesent boyları değişebilir. Türk işinde pesent önemli bir yere sahiptir. Düz pesent, verev pesent, gölgeli pesent, tahrirli pesent, dönerek pesent olmak üzere 5 gruba ayrılır.

4.1.1.1. Düz Pesent

İşlem kumaşın düz ipliği takip edilerek uygulandığı gibi şekle bağlı olarak düz çizgiler çizilerek de yapılabilir. Sayılabilen kumaşlarda sayarak, sayılamayan kumaşlarda da desenin içi düz biçimde kurşun kalemle hafif çizilerek yapılır. Kenar gözemesi yapıldıktan sonra uygulanır. Düz pesent, büyük motiflerin içini doldurmanın yanı sıra çiçek ve yapraklarda da kullanılır. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

Resim 4.1: Düz pesentten yapılmış örnek

4.1.1.2. Verev Pesent

Verev pesent adından da anlaşılacağı gibi verev görünüşünde uygulanır. Verev pesentte her sıra bir bir önceki sıraya göre birer iplik yukarıya kaydırılır. Verev pesent, büyük desenlerin içini doldurmada kullanılır. Sayılabilen kumaşlarda sayarak, sayılamayan kumaşlarda da desenin içi verev biçimde kurşun kalemle hafif çizilerek yapılır. Kenar gözemesi yapıldıktan sonra işlem uygulanır. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

Resim 4.2: Verev pesentten yapılmış örnek

4.1.1.3. Gölge Pesent

Gölge pesent renk tonları kullanılarak yapılır. Renk tonları birbirine yakın olarak yapılır. Böylece pesentte yumuşak bir açılma görülür. Gözeme yapıldıktan sonra uygulanır. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

Resim 4.3: Gölge pesentten yapılmış örnek

4.1.1.4. Dönerek Pesent

Yuvarlak şekillerde genellikle dönerek pesent uygulanır. Bu pesentte tek renk kullanılabileceği gibi renk tonları da kullanılabilir. Kenar gözemesi uygulanabilir. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

4.1.1.5. Tahrirli Pesent

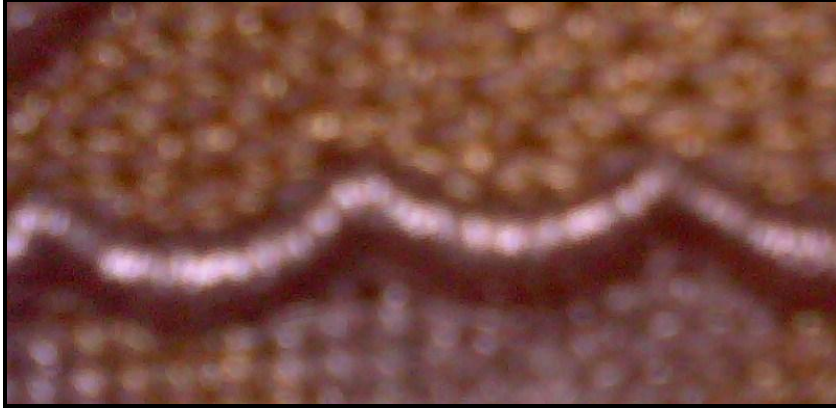
Tahrirli pesentte iki ton iplik kullanılır. Gölgele pesentte birden fazla ton kullanılır. Ancak tahrirli pesentte koyu ton ile açık kısım belirgin biçimde ayrılır. Hatta bazen tahrir kenarına gözeme de yapılabilir. İki ayrı renk ya da sim kullanılabilir. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

4.1.2. Dolgu

Türk işlemlerinde sap ve benzeri kısımlarda kabartma uygulanır. Bu kabartmalar sarma işlemine yardımcı işlem olarak uygulanır. Özellikle sim ile yapılan sarmalar bu yöntemle daha güzel görünür. Sim ile dolgunsuz sarma da yapılabilir. Ancak üç kat sim kullanmak, hafifçe verev sarmak gerekir.

4.1.3. Sarma

Türk işlemlerinde sap ve benzeri kısımlarda sarma uygulanır. Sarmanın orta çizgisine dik açı oluşturulacak şekilde yapılmasına özen gösterilir. Sarma dolgunsuz da yapılabilir. Dolgunsuz sarma verevine sarılır. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

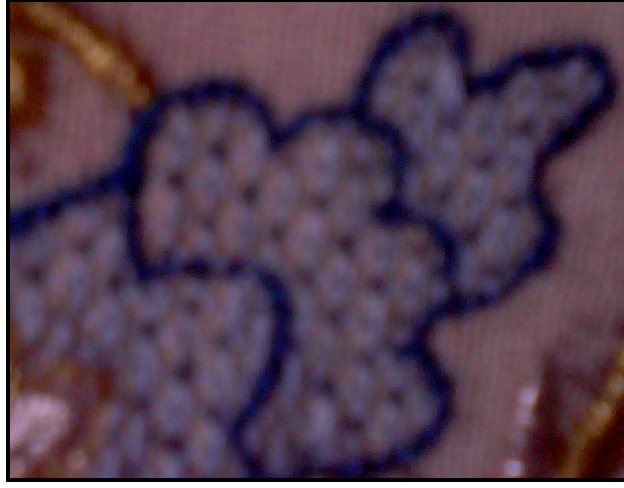
Resim 4.4: Sarma tekniği ile yapılmış örnek

4.1.4. Gözeme

Bu işlem Türk işinde şekillerin sınırlarını belirlemede uygulanır. Pesent uygulamaları gözmeden sonra yapılır. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

4.1.5. Mürver

Mürver diğer pek çok iğnede olduğu gibi iki sıradan oluşur ancak tersi ile yüzü aynı değildir. İşlem mutlaka çift sayılı iplik üzerine uygulanır. 6, 8, 10 gibi kumaş ipliği kullanılır. Çünkü yatay iplikler ikiye bölünerek uygulama sürdürülür. Geniş desenleri doldurmada kullanılır. Mürverin delikli bir görünüşü vardır. Bu yüzden işlem basamakları yapılırken iplikleri çekilir.

Resim 4.5: Mürver tekniği ile yapılmış örnek

4.1.6. Muşabak

Bazı kaynaklarda ‘muşabbak’ olarak yazılan işlem, Türk işlemlerinde en çok kullanılan işlemlerdendir. Muşabak iplik sayılarak yapılır. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

Resim 4.6: Muşabak tekniği ile yapılmış örnek

4.1.7. Balıksırtı

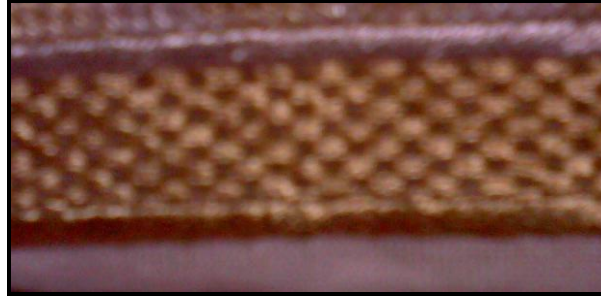
Balıksırtı adında da anlaşılacağı gibi balıksırtı görünümündedir. Pek çok nakış türünde uygulanmaktadır. İşlem iplik sayılarak bölünmüştür. Çizilerek de yapılabilir. Balıksırtı sap, yaprak ve küçük çiçeklerde uygulanabilir. Yuvarlak şekilde iç tarafa veya kavisli şekillerde kısa tarafa daha sık batırılabilir. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır.

Resim 4.7: Sarı sim kullanılarak balıksırtı tekniği ile yapılmış örnek

4.1.8. Hasır İğne

Hasır iğne dikdörtgen susmaların yan yana dizilmesinden oluşur. Motiflerin içinde, kenar süslemelerinde uygulanabilir. Ton farkları ve sim ile daha güzel görünür. Tekniğin tersi ve yüzü aynıdır. İşlem yapılırken çift sayı olmalıdır.

Resim 4.8: Hasır iğne tekniği ile yapılmış örnek

4.2. Türk İşi Yapılırken Dikkat Edilecek Noktalar

- Türk işi kumaşı ile işleme ipliği arasındaki renk uyumuna,
- Kumaşın kasnağa iyi gerilmiş olmasına,
- Desenin Türk işi karakterini taşımasına,
- İşleme tekniklerinin desen programında düzgün hazırlanmasına ve işlenmesine,
- Gerektiği yerde desende bol miktarda sim kullanılmasına,
- Türk işi deseninin sık dokunuşlu veya ipliği sayılabilen kumaşlar üzerine uygulanmasına,
- Sağlam olmayan, yıkanınca boya veren kumaşların kullanılmamasına (Yaptığınızı başarması ve emeğinizin boşa gitmemesi için kaliteli kumaş kullanmanız son derece önemlidir.),
- Kumaşların önceden yıkanıp ütülenmesine,
- Makinede kullanılan ipliğin kumaşın kalınlığına göre seçilmesine (İnce kumaşla çalışılırken ince iplik, kalın kumaşla çalışılırken kalın iplik kullanmaya dikkat edilmelidir.) dikkat edilmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak düz pesent yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Desenin etrafını gözeyiniz.	➤ Gözeme tekniğini uygulayınız.
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşı batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
1.Sıradan Gidiş ➤ Desen gözemesinin iç kısmından iğneyi kumaşın üzerine çıkınız.	➤ Desenin en geniş yerinden çıkınız.
➤ İğneyi battığınız noktadan 4 iplik yukarıya doğru batarak devam ediniz.	➤ İplik takip ediniz. ➤ Gözemeye kadar devam ediniz.

1. Sıranın Dönüşü ➤ Dönüşte aynı gözeme tekniğini kullanarak boş kalan yerlerini tamamlayınız.	➤ İğneyi daima oyulgama ipliğinin dışından ve aynı delikten çıkınız. ➤ Bir sonraki oyulgama ipliğinin içine ve aynı deliğe batınız.
2. Sıradan Gidiş ➤ İğneyi ilk çıktığın yerin bir iplik sağından çıkınız.	➤ Sağ taraftan çıkmayı unutmayınız.
➤ İlk sırada yaptığın oyulgamalarının yanına gelmek üzere tekrar oyulgama yapınız.	➤ Arada bir iplik bırakınız.

2. Sıradan Dönüş ➤ Dönüşte bir alt bir üst batarak boşlukları tamamlayınız.	➤ Eksik bırakmayınız.
➤ Desenin içi doluncaya kadar aynı işlemleri yapınız.	➤ İşleme devam ediniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak verev pesent uygulayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Desenin etrafını gözeyiniz.	➤ Gözeme tekniğini uygulayınız.
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ Desen gözemesinin iç kısmından iğneyi kumaşın üzerine çıkınız.	➤ Desenin en geniş yerinden çıkınız.
1. Sıranın Gidişi ➤ 4 iplik üst, 4 iplik alt olarak düz ipliğine ve yukarıya doğru oyulgama yapınız.	➤ İplik takip ediniz. ➤ Gözemeye kadar devam ediniz.

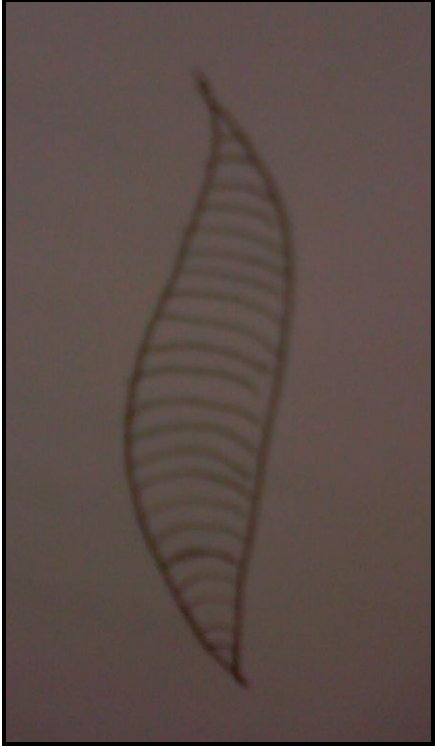
1. Sıradan Dönüş ➤ Dönüşte aynı gözeme tekniğini kullanarak oyulgamanın boş kalan yerini tamamlayınız.	➤ Eksik yer bırakmayınız.
2. Sıranın Gidişi ➤ İğneyi ilk çıktığınız sıranın sağından ve 1 iplik yukarıdan çıkınız.	➤ 1 iplik yukarıdan çıkmayı unutmayınız.

➤ İlk sırada yaptığın oyulgamalardan birer iplik yukarı kaydırarak 4 iplik üst, 4 iplik alt olarak düz ipliğine ve yukarıya doğru oyulgama yapınız.	➤ Yanındaki sıranın bir iplik üstüne batmayı unutmayınız.
2. Sıradan Dönüş ➤ Dönüşte boşlukları tamamlayınız.	➤ Boşluk bırakmadan devam ediniz.

➤ Desenin içi doluncaya kadar aynı işlemleri tekrarlayınız.	➤ İşleme devam ediniz.
--	---

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak gölgeli pesent uygulayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Desenin etrafını gözeyiniz.	➤ Gözeme tekniğini uygulayınız.
➤ Desenin içinin pesent boyunu çiziniz.	➤ Çizgiler birbirine eşit olmalıdır. ➤ İki çizgi arası 3-4 mm olmalıdır.
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.

➤ Desen gözemesinin iç kısmından iğneyi kumaşın üzerine çıkınız.	➤ Desenin ucundan çıkınız.
➤ Sol kenardan başlayarak yukarıya doğru uygulama yapınız. ➤ Oyulgamayı 1 üstten 1 alttan yapınız. ➤ Dönüşte boş bırakılan yerleri tamamlayınız.	➤ Kullanacağınız renklerin tonlarını kullanınız. ➤ Renk tonlarına uygun bir bölümlere yaparak sıra sayısını dengeleyiniz. ➤ Yaprak ve benzeri şekillerde uç kısımları fazla işlemeyiniz. ➤ Dış sıraları uç kısma kadar işleyiniz.

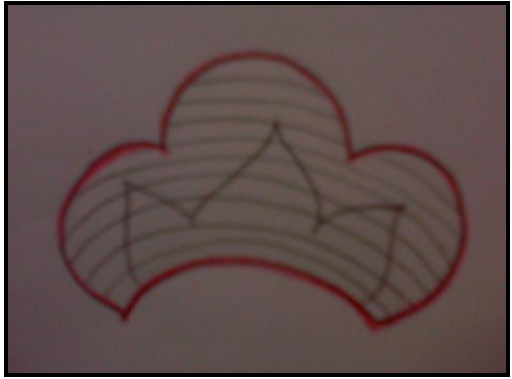
UYGULAMA FAALİYETİ

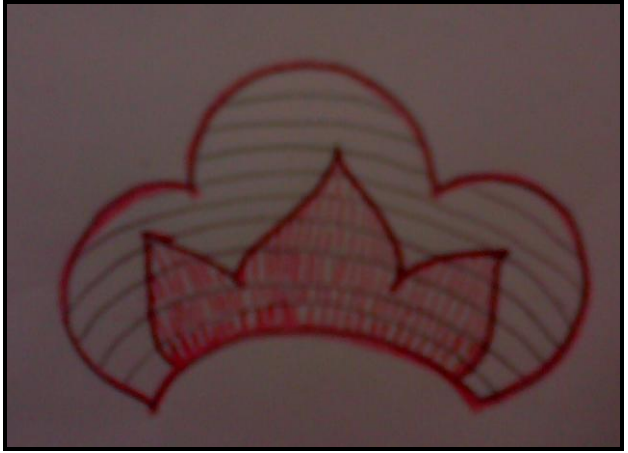
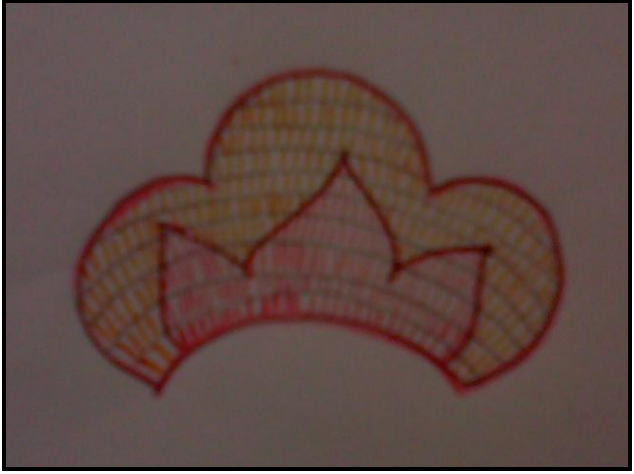
Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak dönerek pesent tekniğini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Deseni çiziniz.	➤ Dönerek pesent yuvarlak şekillere uygulanır.
➤ Desenin çevresinden gözeme yapınız.	➤ Gözemeyi tekniğe uygun çalışınız. ➤ Çizimler eşit olacak şekilde çiziniz.
➤ Desenin içini pesent yapılacak şekilde çiziniz.	➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz. ➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız. ➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız. ➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz. ➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İğneyi başlama noktasından çıkarınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız. ➤ İşlemeye ortadan başlanır, kenarlara doğru gidilir.
➤ Çizgi aralıklarına uygun olarak düz pesent tekniğini uygulayınız.	➤ Renk tonları kullanılması planlanmamışsa uygun yerlerde iplik değişikliğini yapınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak tahrirli pesent tekniğini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Desenin çevresini gözeme yapınız.	➤ Gözemeği tekniğe uygun çalışınız.
➤ Desenin içine tonlama yapacağınız alanı belirleyiniz.	➤ Leke kalmaması için kumaşa fazla bastırmadan çiziniz.
➤ Pesent çizgilerini çiziniz.	➤ Çizgilerin birbirine eşit ve aralıklarının 3-4 mm olmasına özen gösteriniz.
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.

➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ İlk çizilen yeri düz pesent tekniğine uygun çalışınız.	➤ Koyu olan rengi kullanınız. ➤ Tahrirli pesentte aynı rengin 2 tonu kullanılır. Fakat tonlar birbirine yakın olmaz.
➤ Düz pesent tekniğini uygulayınız. ➤ Açık tonu kullanınız.	➤ Desenin şeklini bozmayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak dolgu tekniğini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ İğneyi dolgu yapılacak yerden çıkarınız.	➤ Desen çizgisi üzerinden çıkınız.
➤ Desenin kenarına nakış teyeli yapınız.	➤ Nakış teğeli üstte 2-3 mm altta 1-2 iplik olmalıdır.
➤ Desenin sonuna kadar ilerleyiniz.	➤ Desen çizgisini devam ediniz.

➤ İkinci sırada teyeli kaydırarak yapınız.	➤ İlk yapılan teyelin yanına yapınız.
➤ Desenin içini doldurana kadar devam ediniz.	➤ Kabarık yapılması isteniyorsa aynı teyellerin üzerine bir sıra daha işleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak sarma tekniğini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Dolgu yapınız.	➤ Dolgu tekniğini uygulayınız.
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ İğneyi dolgunun kenarından çıkarınız.	➤ Sarmaları soldan sağa doğru yapınız.
➤ İğneyi sağdan dolgunun kenarından batırınız.	➤ Dolgunun dibinden batınız.

➤ İğneyi soldan çıkarıp sağa batırarak işlemi tamamlayınız.	➤ Sarmalar yan yana yerleşecek, üst üste binecek şekilde olmalıdır, arada boşluk kalmamalıdır. ➤ Kenarları çok düzgün olmalıdır. ➤ Sarmalar orta çizgisine dik açı oluşturmalıdır. ➤ Yuvarlak şekillerde iğne iç kısma daha sık, dış kısma daha seyrek batılmalıdır.
--	--

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak gözeme tekniğini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpi fazla sıkmayınız.
➤ Desen üzerinden çıkınız.	➤ Desen çizgisinin üzerine çıkınız.
➤ Desenin etrafını oyulgama olarak çevreleyiniz. ➤ Bir alttan bir üstten batınız.	➤ Oyulgama uzunluğu 1 ya da 2 mm olmalıdır.
➤ Dönüşte aynı deliklere batarak oyulgamanın boş kalan yerlerini tamamlayınız.	➤ İğneyi daima oyulgama ipliğinin dışından ve aynı delikten çıkınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak mürver yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ Desenin kenar gözemesini yapınız.	➤ Tekniğe uygun çalışınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
1. Sıranın Gidişi ➤ Gözemenin kenarından 8 iplikten sağa batınız.	➤ İplik takip ediniz. ➤ Yatay hat oluşturunuz.
➤ 4 iplik aşağı, 4 iplik sola sayarak iğneyi kumaşın üzerine çıkınız.	➤ Yatay hattın ortasını bulunuz.

➤ İlk yapılan yatay hattı içine alacak şekilde 4 iplik yukarıya batınız.	➤ İlk yapılan yatay hattın sırasında olmalıdır.
➤ 4 iplik yukarıdan çıkınız.	➤ İplik takip ediniz.

➤ 8 iplik sağa batarak aynı işlemleri tekrarlayınız ve devam ediniz.	➤ İplik takip ediniz.
➤ Yatay hattın sağ ucundan çıkınız.	➤ Aynı delikten çıkınız.
➤ 4 iplik yukarıya batınız.	➤ İplik takip ediniz.

➤ Aynı işlemi devam ediniz.	➤ Tekniğe uygun çalışınız.
1.Sıranın Dönüşü ➤ En son yapılan yatay hattın sağ tarafından çıkınız.	
➤ Yatay hattın sol tarafına batınız.	➤ Aynı deliğe batınız.

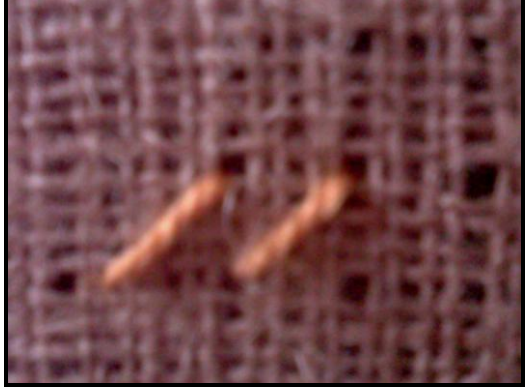
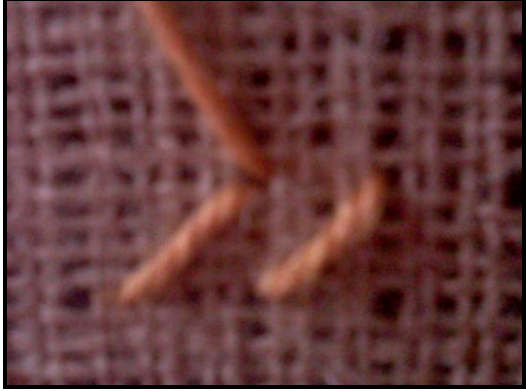
➤ Son battığınız yerin 4 iplik yukarısına, 4 iplik sağına batınız.	➤ İplikleri doğru sayınız.
➤ Son yapılan hattın ortasına batınız.	➤ Yatay hattı içine alacak biçimde iğneyi batırınız.

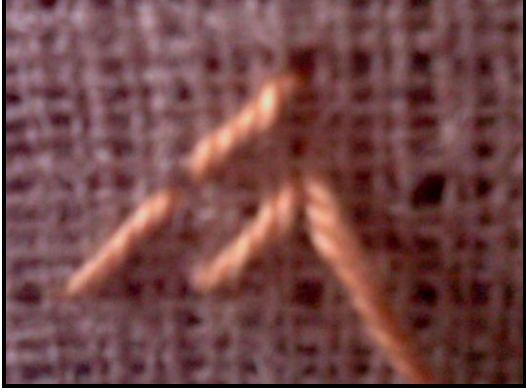
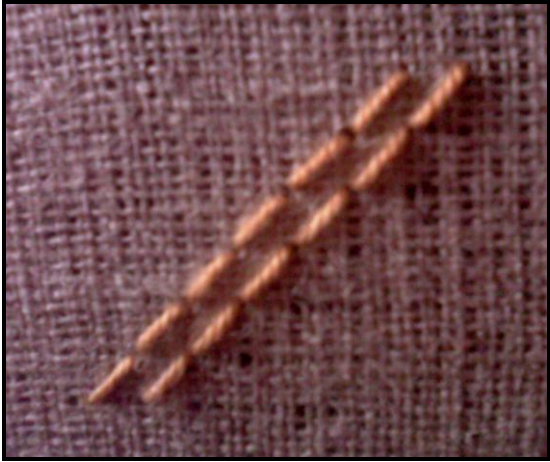
➤ İşlemlere devam ediniz.	➤ İşlemeleri kontrol ederek yapınız.
➤ İkinci sırada da ilk sırada yapılan işlem basamaklarını yapınız.	➤ İşlem basamaklarını kontrol ederek yapınız. ➤ İplikleri işleme yaparken biraz sıkın. Delik oluşmalıdır.

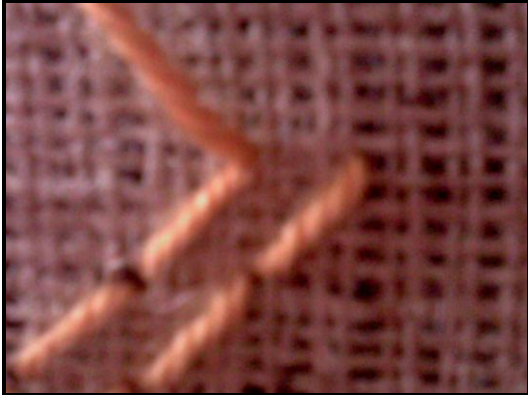
UYGULAMA FAALİYETİ

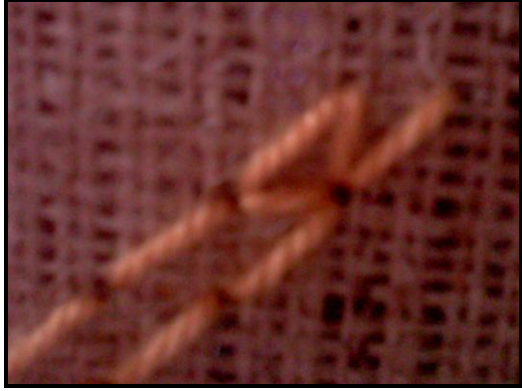
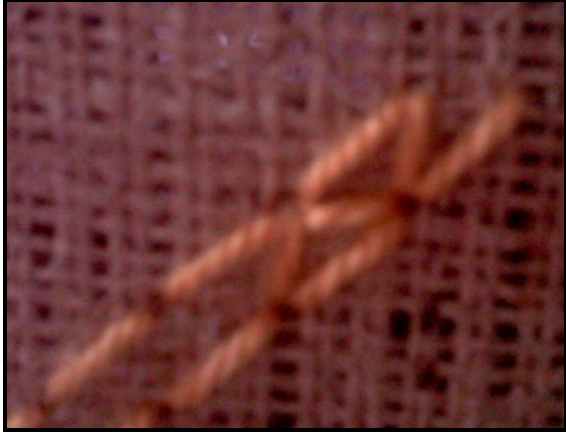
Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak muşabak tekniğini yapabileceksiniz.

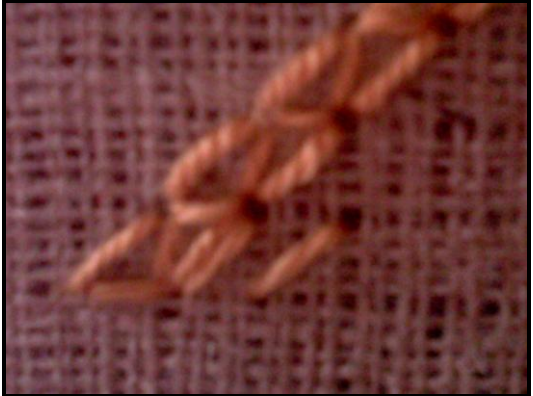
İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ İğneyi kumaşın üzerinden çıkınız.	➤ İğneyi desen çizgisi üzerinden çıkınız.
1. Sıranın Gidişi ➤ 4 iplik yukarı, 4 iplik sağa sayarak batınız.	➤ İplikleri düzgün sayınız.
➤ Son battığınız noktanın 4 iplik aşağısından çıkınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.

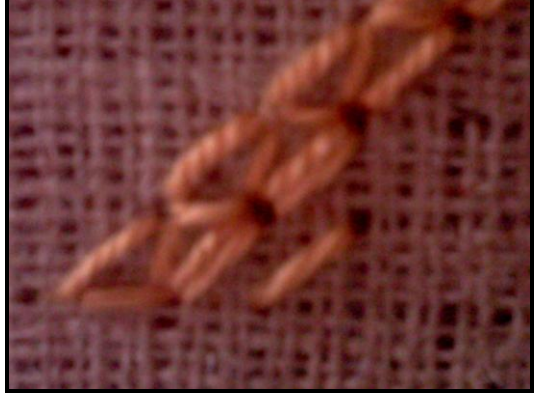
➤ 4 iplik yukarı, 4 iplik sağa sayarak batınız.	➤ Verve hat oluşacaktır.
➤ 4 iplik soldan çıkınız.	➤ İlk yapılan verve hattın aynı noktasından çıkınız.
➤ 4 iplik yukarıya, 4 iplik sağa sayarak batınız.	➤ İplikleri düzgün sayınız.

➤ Son battığınız noktanın 4 iplik aşağısından çıkınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.
➤ 4 iplik yukarıya, 4 iplik sağa sayarak batınız.	➤ Verve hat oluşacaktır.
➤ Aynı işlemleri tekrarlayarak devam ediniz.	➤ Verve olarak takip ediniz. ➤ İplikleri sıkı şekilde yapınız, delik oluşmalıdır.

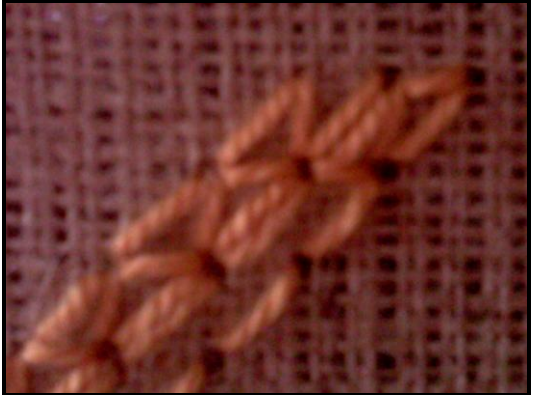
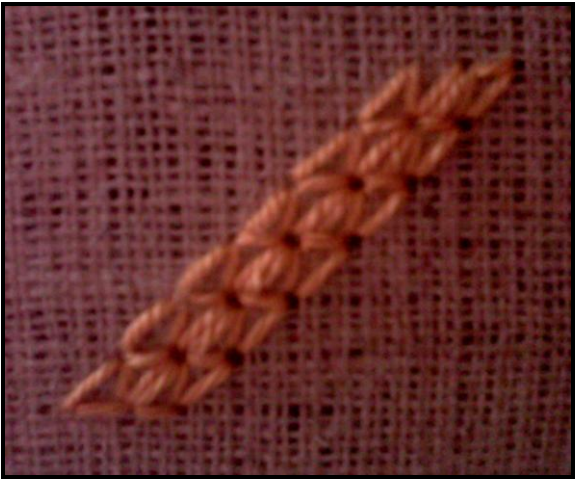
1. Sıranın Dönüşü ➤ Sol tarafındaki verev hattın üst ucundan çıkınız. ➤ 4 iplik sağa batınız.	➤ Yukarıdan aşağı doğru çalışınız.
➤ 4 iplik aşağıya batınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.
➤ 4 iplik sola batınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.

➤ 4 iplik sağa batınız.	➤ Aynı ipliklerin noktasına batınız.
➤ Sağdaki verev hattın alt ucundan çıkınız.	➤ 4 iplik aşağı, 4 iplik soldan çıkınız
➤ 4 iplik yukarıya batınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.
➤ Aynı işlemleri tekrarlayarak devam ediniz.	➤ İşlem basamaklarını takip ediniz.

2. Sıranın Gidişi ➤ Sağdaki verev hattın üst ucundan çıkınız.	➤ Aşağıdan yukarı doğru çalışılacaktır.
➤ 4 iplik aşağıya, 4 iplik sola batınız.	➤ Sağdaki verev hattın üstüne batınız.
➤ 4 iplik sağdan çıkınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.
➤ 4 iplik sağa, 4 iplik yukarıya batınız.	➤ Verev hat oluşturunuz.
➤ 4 iplik sola batınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.

➤ 4 iplik sağa, 4 iplik yukarı batınız.	➤ Verev hattın üstüne batınız.
➤ 4 iplik aşağı batınız.	➤ Düz iplik batınız.
➤ İşleme devam ediniz.	➤ İşlem basamaklarını takip ediniz.

2. Sıranın Dönüşü ➤ 4 iplik sola batınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.
➤ 4 iplik sağa batınız.	➤ Yatay hat oluşturunuz.
➤ 4 iplik aşağıya, 4 iplik sola batınız.	➤ Verve hattın altından çıkınız.
➤ 4 iplik yukarıya batınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.
➤ Verve hattın alt ucuna batınız.	➤ Tersten verve hat oluşacaktır.

➤ 4 iplik sağı batınız.	➤ Düz iplik takip ediniz.
➤ İşleme devam ediniz.	➤ İşlem basamaklarını takip ediniz. ➤ İplikleri çekerek çalışınız. Delikli bir görünüm elde ediniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak balıksırtı tekniğini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ 3 iplik aşağıya 3 iplik sağa batınız.	➤ İplikleri düzgün sayınız.
➤ İlk battığınız noktanın 6 iplik sağına batınız.	➤ İplikleri düzgün sayınız.

➤ 3 iplik aşağıya, 3 iplik sola sayınız ve batınız.	➤ İlk yapılan verevin deliğinde V şekli oluşacaktır.
➤ İlk çıkılan noktanın 1 iplik altından çıkınız.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ Orta noktadan 1 iplik altına batınız.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.

➤ İkinci verevin 1 iplik altından batınız.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İğneyi verevin orta noktasına batınız.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İşlemeye devam ediniz.	➤ İşlem basamaklarını kontrol ederek devam ediniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak hasır iğne tekniğini yapabileceksiniz

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ İşlenecek desenin kenarından çıkınız.	➤ Desenin en geniş yerinden çıkınız.
➤ Çıktığınız noktanın 8 iplik sağına batınız.	➤ Yatay çizgi oluşturunuz.
➤ İğneyi ilk çıkılan yerin 1 iplik üstünden çıkınız.	➤ İplikleri düzgün sayınız.

➤ Yine 8 iplik sağı batınız.	➤ İplikleri düzgün sayınız.
➤ Üst üste sarınız.	➤ Alt alta 4 sarma olmalıdır. ➤ Üst üste sarılan sarma kare görünümü verir.
➤ En son sarmanın sol ucunu, 4 iplik solundan çıkınız.	➤ Arada bir iplik bırakınız.

➤ 8 iplik sağı batınız.	➤ Yaptığınız işlemlerin aynısını yapınız.
➤ Sağa doğru 8 iplikten üst üste 4 defa sarınız.	➤ Yaptığınız işlemlerin aynısını yapınız.
➤ Aynı işlemleri tekrarlayınız.	➤ İpliklerin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.

2. Sıra ➤ Birinci yatay çizginin sağındaki noktadan çıkınız.	➤ İpliklerin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ Sağa doğru 8 iplikten düz olarak batınız.	➤ İpliklerin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İğneyi ilk çıkılan yerin 1 iplik üstünden çıkınız.	➤ Arada iplik kalmamasına dikkat ediniz.

➤ İlk sırada yaptığınız işlemlerin aynısını yapınız.	
➤ İşlemleri tekrarlayınız.	➤ İplikler pürüzsüz olmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Düz pesent, büyük motiflerin içini doldurmada kullanılır.
2. () Tahrirli pesent verev görünüşlüdür.
3. () Verev pesentte her sıra bir önceki sıraya göre birer iplik yukarıya kaydırılır.
4. () Gölge pesent renk tonları kullanılarak yapılır.
5. () Yuvarlak şekillerde genellikle tahrirli pesent uygulanır.
6. () Dolgu Türk işlemlerinde sap ve benzeri kısımlarda kabartma uygulanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

- Ajur tekniklerini uygulayabileceksiniz.

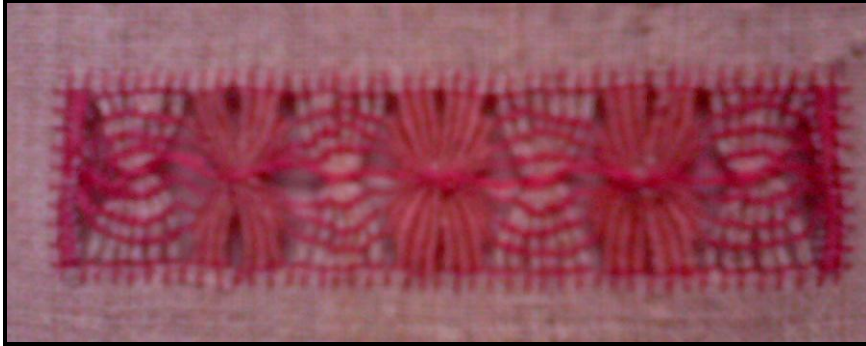
ARAŞTIRMA

- Çevrenizde yapılmış olan ajurlu işlemleri araştırarak derse getiriniz.
- Müzelerde yapılmış olan ajurlu işlemleri araştırınız ve fotoğraflarını çekerek derse getiriniz.

5. AJURLAR

5.1. Ajurların Tanımı

Son derece zarif ve dekoratif bir işlemdir. İpliği çekilebilen her türlü kumaşa uygulanır. Kumaşın en ve boy ipliklerinin çekilmesi veya kesilmesi, bu ipliklerin üzerinin bağlanması veya sarılması ile oluşturulan işlemlerdir.

Resim 5.1: Ajur örneği

5.2. Ajurlarda Kullanılan Araç Gereçler

- İşleme kumaşı
- Kasnak
- Kasnak bezleri
- Nakış makası
- Nakış iğnesi
- Toplu iğne
- İplik
- Desen

5.3. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri

5.3.1. Kumaş Özelliği

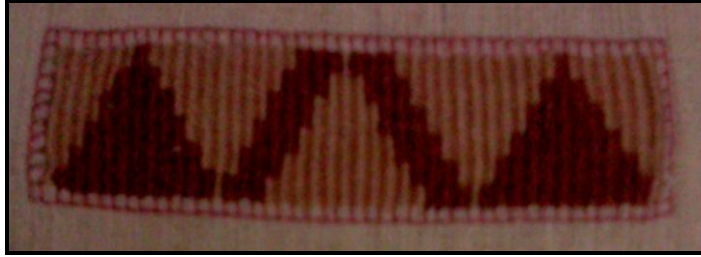
Sayılabilen kumaşlar üzerine uygulanır. Keten, Ödemiş ipeği, çuval, yöresel kumaşlar, yün tela, kıl tela gibi kumaşlara uygulanmaktadır.

5.3.2. İplik Özelliği

İşlemelerde kumaş ve ürün özelliğine göre iplik seçimi yapılır. Çamaşır ipeği, muline, orlon, yün, koton ve rafya iplikler kullanılır.

5.3.3. Desen Özelliği

Ajur tekniğinde geometrik desenler kullanılır. Fazla olmamakla birlikte bitkisel desenler de uygulanır. Kanava, goblen, kilim, cicim gibi iplikleri sayılarak yapılan işleme desenlerinden faydalanılır.

Resim 5.2: Ajur örneği

5.3.4. Deseni Kumaşa Geçirme Yöntemleri

Sayarak desen geçirme tekniği uygulanmaktadır. Ajur yapılacak alan kenarına mutlaka antika yapılır. Antikanın çevresine sarma ya da rişliyö yapılır. Kumaşın iplikleri kesilmeden önce mutlaka kontrol edilmelidir.

5.4. Uygulandığı Yerler

Ajurlar, ürün yapımında başlı başına uygulandığı gibi çeşitli işleme tekniklerinde yardımcı iğne ve kenar süsleme tekniği olarak da kullanılmaktadır.

- Çeşitli örtüler
- Giyim süslemelerinde
- Aksesuarlarda
- Yastıklar
- Abajur
- Gazetelik
- Şal
- Mendil

5.5. Ajur Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Ürüne uygun ajur tekniği seçilmelidir.
- Yardımcı teknik olarak kullanılacaksa ana tekniğe uygun olmalıdır.
- Kumaşa uygun ajur tekniği seçilmelidir
- Önce antikaları yapılmalıdır.
- Antika büyüklüğü kumaşa ve ürüne göre yapılmalıdır.
- Antikalar karşılıklı olmalıdır.
- Antikaların çevresine sarma ya da rişliyö yapılmalıdır.
- Kesme işleminden önce kontrol edilmelidir.
- İplikleri kesme ve çekme işlemi kumaşın tersinde yapılmalıdır.
- Sivri uçlu makas kullanılmalıdır.

Resim 5.3: Ajur örneği

5.6. Ajur Teknikleri

Ajurlar iplik çekilerek ve kesilerek yapılır. İki çeşit ajur vardır. Bunlar:

- Kesme ajur
- Çekme ajur

5.6.1. Çekme Ajur

Desenin boyuna gelen iplikler tamamen çekilir. Enine gelen iplikler ise alt üst işlenerek desenlendirilir. Sayılabilen kumaşlara uygulanır.

Resim 5.4: Çekme ajur örneği

5.6.2. Kesme Ajur

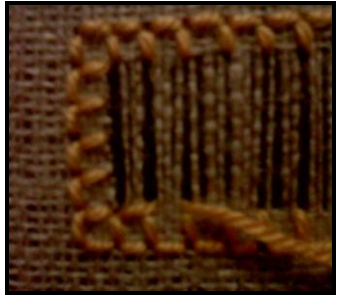
Kumaşın en veya boy iplikleri desene göre grup grup kesilir, kalan iplikler çeşitli ipliklerle şekillendirilir. Bu arada boşluklara desene uygun iplik atılır, üzeri sarılır. Sayılabilen kumaşlara uygulanır.

Resim 5.5: Kesme ajur örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak çekme ajur yapabileceksiniz.

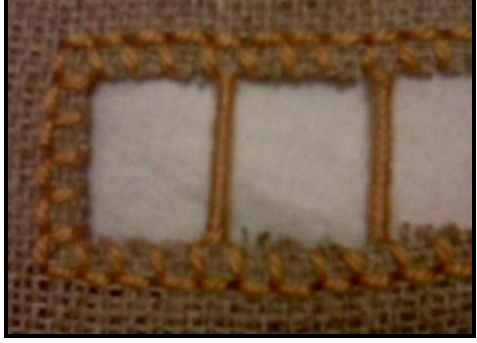
İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Antikasını yapınız.	➤ Antikayı tekniğe uygun çalışınız.
➤ Desenin boyuna gelen iplikleri çekiniz.	➤ Kumaşın tersinden kesiniz.
➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ Antikalar arasında kalan iplikleri antikalarını sayarak 1 alt 1 üst işleyerek istenilen deseni uygulayınız.	➤ Antika iplikleri hizasından yapınız.

➤ Desene uygun yapınız.	➤ Deseni takip ediniz.
➤ Farklı bir renk katarak işleyiniz.	➤ Boş bırakılan yerleri doldurunuz. ➤ Değişik desenler uygulayarak örnekleri çoğaltabilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kesme ajur yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Antika yapınız.	➤ Antikayı tekniğe uygun çalışınız.
➤ Desenin boyuna gelen iplikleri kesiniz. ➤ Kesilen iplikleri çekiniz.	➤ Kumaşın tersinden kesiniz.
➤ Desenin enine gelen iplikleri desene göre ara ara kesiniz. ➤ Kesilen iplikleri çekiniz.	➤ Kumaşın tersinden makasla kesiniz.

➤ Seçtiğiniz ipliği iğneye geçiriniz.	➤ İpliğin pürüzsüz olmasına dikkat ediniz.
➤ İpliğin ucunu balıkçı düğümü yapınız.	➤ İpliği fazla sıkmayınız.
➤ İşlenecek kısmın dışından iğneyi kumaşa batınız.	➤ İşlenecek kısma yakın yerden batınız.
➤ Kumaşta kesilmeyen en ipliklerini sarınız.	➤ Sarma tekniğini kullanınız.
➤ İki sarmanın arasına ipi bol bırakınız. ➤ Üzerine rişliyö yapınız ve piko yaparak desen oluşturunuz.	➤ Rişliyö tekniğine uygun çalışınız. ➤ Değişik desenler uygulayarak örnekleri çoğaltınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Çekme ajurları, sayılabilen kumaşlar üzerine uygulanır.
2. () Ödemiş ipeği ve yöresel kumaşlar üzerine ajur teknikleri uygulanmaktadır.
3. () Ajur yapımında çizerek desen geçirme tekniği uygulanmaktadır.
4. () Ajur yapmadan önce antikanın çevresine sarma ya da rişliyö yapılır.
5. () İplikleri kesme ve iplikleri çekme işlemi kumaşın yüzünden yapılmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-6

AMAÇ

- Türk işinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini öğrenecek ve bu iğne tekniklerini uygulayabilecekleriniz.

ARAŞTIRMA

- Türk işi tekniğinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini araştırınız.
- Çevrenizde yapılmış Türk işi tekniğinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini araştırınız. Bulduğunuz örnekleri sınıfa getiriniz.
- Müzelerde yapılmış Türk işi tekniğinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini araştırınız. Bulduğunuz örneklerin fotoğraflarını çekerek sınıfa getiriniz.

6. TÜRK İŞİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ

Türk işi tekniğinde yapılan ürünlerin özelliğine göre çeşitli yardımcı iğne teknikleri kullanılmaktadır. Ürünün estetik yönden daha iyi görünmesini sağlar.

Ürünün, özelliğine ve kullanılacak yere göre yardımcı iğne teknikleri seçilmelidir.

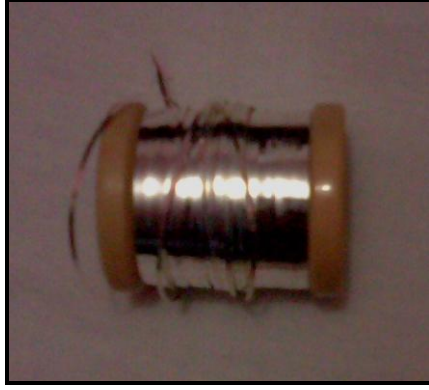
Kullanılan yardımcı iğne teknikleri:

- Tel kırma
- Pul dikme
- Ajur

6.1. Tel Kırma Yapmak

Tel kırma değişik ve güzel bir işleme çeşididir. Kumaş, kasağa gerilerek çalışılır. İşleme yapılırken tel, makas kullanılmadan kıvrılarak koparıldığı için bu ismi almıştır. 18. yüzyıldan bu yana yapılmaktadır.

Tel kırma işi özel bir iğne ile işlenir. İğnesi yassı ve kısadır. Baş kısmı geniş olup uca doğru inceler ve 2,5–3 cm boyundadır. İğnenin geniş tarafında ve enine doğru iki uzun delik vardır. Tel bunların içinden geçer. İğne altın, gümüş veya pirinç gibi maddelerden yapılır.

Resim 6.1: Tel kırma

Resim 6.2: Tel kırma ile süslenmiş Türk işi deseni

6.2. Pul Dikme

Çeşitli ebatlardaki pullar, tek başına ya da boncuk yardımıyla ürün süslemede kullanılır.

Resim 6.3: Pul çeşitleri

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak teli iğneden geçirebileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İğnenin sivri ucunu aşağıya doğru tutunuz.	➤ İğneyi düzgün tutunuz.
➤ Teli üst delikten geçiriniz.	➤ Teli doğru delikten geçiriniz.
➤ İkinci deliğe kadar kıvrınız.	➤ Telin katlanmamasına dikkat ediniz.
➤ Telin diğer ucunu alt delikten geçiriniz ve üst delikten çıkınız.	➤ Telin katlanmamasına dikkat ediniz.
➤ Teli tırnakla iğnenin üzerine yerleştiriniz.	➤ Teli iğneye sabitleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak tel kırmada artı puan yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaşı kasnağa geriniz.	➤ Kasnak bezi kullanınız.
➤ Teli iğneye geçiriniz.	➤ Teli iğneden tekniğe uygun geçiriniz. ➤ Telin boyu 5-6 cm olmalıdır.
➤ İğneyi kumaşın üstünden alta doğru batırınız.	➤ Telin kıvrılmamasına dikkat ediniz.
➤ 6 iplik altından kumaşın üzerine çıkarınız.	➤ Telin kıvrılmamasına dikkat ediniz.
➤ İlk battığınız noktaya tekrar batınız.	➤ Dikey hat oluşmalıdır.
➤ Telin serbest ucunu 6 ipliğin yarısına kadar getiriniz.	➤ Telin kıvrılmamasına dikkat ediniz.
➤ Parmağınızla üzerine bastırınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ İğneyi ilk batırılan yerden tekrar alta geçirerek iki iplik solundan 3 iplik altından çıkarınız.	➤ Kumaşın ipliklerini doğru sayınız.
➤ Parmağınızla teli kumaşa yerleştiriniz.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Oluşan dikey hattın ortadan iki iplik sağına batınız.	➤ Yatay bir hat oluşmalıdır.
➤ Dikey hattın alt ucundan iğneyi çıkarınız.	➤ Aynı delikten çıkınız.
➤ Parmağınızla teli kumaşa yerleştiriniz.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ İğneyi yatay hattın altından üstüne doğru çıkarınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Parmağınızla bastırınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Teli kıvrarak tırnakla üzerine bastırınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Teli aşağı yukarı hareket ettirerek koparınız.	➤ Makas kullanmayınız.
➤ Parmağınızla telin üzerine basarak teli düzeltiniz.	➤ Teli düzeltiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak tel kırmada çarpı puan yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaşı kasnağa geriniz.	➤ Kasnak bezi kullanınız.
➤ Teli iğneye geçiriniz.	➤ Teli iğneden tekniğe uygun geçiriniz. ➤ Telin boyu 5-6 cm olmalıdır
➤ İğneyi kumaşın üstünden alta doğru batırınız.	➤ Telin kıvrılmamasına dikkat ediniz.
➤ 6 iplik sağından 6 iplik aşağıdan kumaşın üzerine çıkarınız.	➤ Telin kıvrılmamasına dikkat ediniz.
➤ Telin serbest ucunu 6 iplik yukarıdan çıkarınız.	➤ Telin kıvrılmamasına dikkat ediniz.
➤ Parmağınızla üzerine bastırınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ İğneyi ilk batırılan yerden 6 iplik aşağıdan batınız.	➤ Kumaşın ipliklerini doğru sayınız.
➤ Parmağınızla teli kumaşa yerleştiriniz.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ İlk battığınız noktadan çıkınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Parmağınızla teli kumaşa yerleştiriniz.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Verev hattın alt ucundan iğneyi çıkarınız.	➤ Aynı delikten çıkınız.
➤ Parmağınızla bastırınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Teli kıvrarak tırnakla üzerine bastırınız.	➤ Telin sabit kalmasını sağlayınız.
➤ Teli aşağı yukarı hareket ettirerek koparınız.	➤ Makas kullanmayınız.
➤ Parmağınızla telin üzerine basarak teli düzeltiniz.	➤ Teli düzeltiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak pul dikebileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İğneye, kumaşa uygun iplik geçiriniz.	➤ Boncuk iğnesi kullanınız.
➤ İpliği kumaşa sabitleyiniz.	➤ İpliğin kaliteli olmasına dikkat ediniz.
➤ İğneyi kumaşın üzerine çıkınız.	➤ Önceden belirlediğiniz noktadan çıkınız.
➤ İğneye bir pul ve bir boncuk geçiriniz.	➤ Pulun yüzü üste gelecek şekilde iğneden geçiriniz.
➤ İğneyi pulun ortasından batırınız ve kumaşın tersine geçiriniz.	➤ Pul sabit kalmalıdır.
➤ İpliği kumaşa tutturarak ipliği kesiniz.	➤ Kumaşın tersinden kestiğiniz ipi gizleyiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Türk işi tekniğinde yapılan yardımcı iğne teknikleri ürünün estetik yönden daha iyi görünmesini sağlar.
2. () Ürünün özeliğine ve kullanılacak yere göre yardımcı iğne teknikleri seçilmez.
3. () Tel kırmanın iğnesi yassı ve kısadır.
4. () Tel kırma iğnesinin baş kısmı geniş olup uca doğru inceler ve 4–5 cm boyundadır.
5. () Tel kırma yaparken telin ucunu makas ile keseriz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-7

AMAÇ

- Türk işi tekniğinde kullanılan kenar temizleme tekniklerini öğrenecek ve bu teknikleri yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kenar temizleme tekniklerini yazılı kaynaklardan araştırınız.
- Türk işi tekniğinde kullanılan kenar temizleme tekniklerinin neler olduğunu araştırınız.

7. TÜRK İŞİ TEKNİĞİNDE KULLANILAN KENAR TEMİZLEME TEKNİKLERİ

7.1. Kenar Temizlemenin Önemi

Nakış yapılan kumaşın kenarları, temizlik yönünden olduğu kadar görünüş yönünden de önemlidir.

7.1.1. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar

- Yapılan işe uygun olmalı,
- Kişinin zevkine uygun olmalı,
- Kullanılacak kumaşa uygun olmalı,
- Kullanılacak yere uygun olmalı,
- Desen özelliğine uygun olmalıdır.

7.2. Kenar Temizleme Çeşitleri

- Köşe çevirerek
- Kumaşın kenarını kıvrıp baskı dikişi yaparak
- Kenarı yapılan su desenine baskı dikişi ile tutturularak
- Antika yaparak
- Tığ oyası yaparak
- Tığ danteli yaparak
- İğne oyası yaparak
- Firkete oyası yaparak
- Mekik oyası yaparak
- Saçak yaparak

- Püskül yaparak
- Makrame yaparak

Resim 7.1: Saçak ve püskül kullanılarak yapılmış kenar temizleme örneği

Resim 7.2: Tığ danteli kullanılarak yapılmış kenar temizleme örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak Türk işi tekniğinde kullanılan kenar temizleme tekniklerini uygulayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kenar temizleme tekniğini seçiniz.	➤ Türk işine uygun kenar temizleme tekniğini seçmelisiniz. ➤ Kumaşınıza uygun kenar temizleme tekniğini seçmelisiniz. ➤ Kullanılacak yere uygun kenar temizleme tekniğini seçmelisiniz. ➤ Desen özelliğine uygun kenar temizleme tekniğini seçmelisiniz.
➤ Seçtiğiniz tekniğe uygun malzeme temin ediniz.	➤ Malzemelerinizi eksiksiz hazırlayınız.
➤ Seçtiğiniz kenar temizleme tekniğini uygulayınız.	➤ Tekniğe uygun çalışınız.
➤ Temiz çalışınız.	➤ Temiz çalışmaya özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Nakış yapılan kumaşın kenarları, temizlik yönünden olduğu kadar görünüş yönünden de önemlidir.
2. () Türk işinde kenar temizliği yaparken kullandığımız kumaşa uygun bir teknik seçeriz.
3. () Türk işinde kenar temizliği yaparken desen özelliğine dikkat etmeden de bir teknik seçilebilir.
4. () Türk işinde kenar temizleme olarak antika kullanılmaz.
5. () Türk işinde kenara yapılan su desenine baskı dikişi tutturularak kenar temizleme yapılabilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-8

AMAÇ

- Tekniğe uygun ütü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ütü yaparken dikkat edilmesi gereken noktaları yazılı kaynaklardan araştırınız.

8. NAKIŞTA ÜTÜ YAPMA

8.1. Bitmiş Ürünü Ütüleme

Biten ürünlerin ütüsü, tekniğe uygun olarak yapılmalıdır.

8.1.1. Ütülemenin Önemi

Ütü, yapılan işlemlerin güzel görünmesini sağlar. Yapılan küçük hataların kaybolması için tekniğe uygun ütü yapılmalıdır.

8.1.2. Ürünü Ütülemede Kullanılan Araç Gereçler

- Ütü
- Ütü masası
- Ütü bezi
- Su ve su kabı
- Küvet

8.1.3. Ürün Özelliğine Göre Ütü Yapmak

- Pamuklu kumaşlar çok hafif nemli olarak
- Yünlü kumaşlar hafif nemli ütü bezi ile
- Keten kumaşlar nemli bez ile ve kızgın ütü ile ütülendir.

8.1.4. Ürünü Ütülerken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Ütü yapılacak yer aydınlık olmalıdır.
- Ütünün altı temiz olmalıdır.
- Ütü yapılacak kumaş ve diğer malzemeler temiz olmalıdır.
- Ütü ısısının ayarının ürünün iplik özelliğine göre yapılması gerekir.
- Ütüleme boy ipliği yönüne göre yapılmalıdır. Kumaşın verevine yapılan ütü kumaşı esnetir.

- Ürün tersinden ütülenmelidir.
- Sim, sırma ve pul-boncuk gibi işlemlerin üzerine ütü basılmaması gerekir. Aksi takdirde sim, sırma ve pul-boncuk kararır ve bozulur.
- Ütü bezi kullanılmalıdır.
- Ürün iyice kurutulmalı, nemli bırakılmamalıdır.
- İğne üzerine ütü basılmaz, izi kalır ve zor kaybolur.
- Ütü pamuk, keten gibi sıkı dokunuşlu kumaşlar üzerinden kaydırılır, diğerleri üzerinde aşağı yukarı hareket ettirilir.
- İz yapmaması için teyel üzerine ütü, hafif basılır; teyel söktükten sonra iyice ütülenir.

8.2. Ütüden Sararan Yerlerin Temizlenmesi

Ütü yaparken kumaşı sarartırsanız sararan yeri oksijenli su ile silin veya bir litre suya yarım kahve kaşığı boraks koyarak silin. Sarılık bir defada silme ile kaybolmuyorsa aynı işlemi tekrarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak ütü yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ütü yapılacak yer aydınlık olmalıdır.	➤ Işığı açınız.
➤ Ütü masasını hazırlayınız.	➤ Ütü masası temiz olmalıdır.
➤ Ütünün suyunu doldurunuz.	➤ Kullandığınız ütü çeşidine göre su doldurunuz.
➤ Ütüyu hazırlayınız.	➤ Ütünün altı temiz olmalıdır. ➤ Kumaşa uygun olarak ütünün derecesini ayarlayınız.
➤ Ütü bezi hazırlayınız.	➤ Ütü beziniz temiz olmalıdır.
➤ Ürünü ütü masasına yerleştiriniz.	➤ Kumaşın tersini ütü masasına yerleştiriniz.
➤ Ürünün ütüsünü yapınız.	➤ Ütüleme boy ipliği yönüne göre yapılmalıdır. Çünkü kumaşın verevine yapılan ütü kumaşı esnetir. ➤ Sim, sırma ve pul-boncuk gibi işlemelerin üzerine ütü fazla basılmamalı, aksi takdirde kararma ve bozulma olur.
➤ Ürünü kurutmak için seriniz.	➤ Leke oluşmaması için uygun bir yere seriniz.
➤ Ütüden sararan yer varsa temizleyiniz.	➤ Sararan yerleri uygun temizleyici madde ile temizleyiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Ütü, yapılan işlemlerin güzel görünmesini sağlar.
2. () Pamuklu kumaşlar çok ıslak olarak ütü yapılmalıdır.
3. () Keten kumaşlar nemli bez ile ve kızgın ütü ile ütülenmelidir.
4. () İşlemenin tersinden ütü yapılmalıdır.
5. () Sim, sırma ve pul-boncuk gibi işlemelerin üzerine ütü fazla basılmamalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-9

AMAÇ

- Yapmış olduğunuz Türk işi ürününün kalite kontrolünü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kalite kontrolün işlem basamaklarını yazılı kaynaklardan araştırarak sınıfta arkadaşlarınıza anlatınız.
- Leke çeşitlerini araştırınız.
- Leke çıkarma yöntemlerini araştırınız.

9. KALİTE KONTROL

Hataları bulmak ve yapılan ürünün tekniğe uygunluğunu belirleyen uygulamalara kalite kontrol denir.

Kalite kontrol yapılırken işleme eksikliğinin olmamasına, iplikleri çekince sökülmemesine, ürün ölçülerine uygunluğuna, kumaşın altında ve üstünde ipliklerin temizlenmesine, işleme yapılırken ya da ütü yaparken oluşan lekelerin giderilmesine dikkat etmek gerekir.

9.1. Tekniğe Uygunluk

Yapılan teknikler tek tek kontrol edilerek gözden geçirilir. Hatalı yapılan yerler düzeltilmelidir.

9.2. Alt İplik Temizleme

Ürünlerin alt iplikleri iğneye geçirilir. Kumaş tersine çevrilerek iğne, işlemenin arasından geçirilir; uzun olan iplikler makasla kesilerek ürünün alt kısmı temizlenir.

9.3. Üst İplik Temizleme

Ürünlerin üzerinde kalan iplikler, iğne ile işlemenin altına geçirilerek temizlenir.

9.4. Leke Çeşitleri

- Kan lekesi
- Ütü lekesi
- Kalem lekesi

9.5. Leke Temizleme Yöntemleri

- Tamponlama yöntemi
- Buharlama yöntemi

9.5.1. Leke Temizlemede Kullanılan Araç Gereçler

- Hazır leke çıkarıcılar
- Leke çıkarıcılar çözücüler (soda, su, alkol vb.)
- Temizleyiciler (sabun, deterjan)
- Ovucular ve emiciler (tuz, talk pudrası vb.)
- Alkaliler (amonyak, soda vb.)
- Asitler (limon suyu, sirke vb.)
- Ağartıcılar (oksijenli su, çamaşır suyu vb.)
- Mülâj kâğıdı
- Küvet
- Ütü bezi

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak yaptığınız ürünün kalite kontrolünü yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ürünün ölçüye uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ İstenilen ölçülerle karşılaştırma yapınız.
➤ Türk işi iğnelerinin tekniğe uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ İşlem basamaklarını kontrol ediniz.
➤ Türk işi yardımcı iğnelerinin tekniğe uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ İşlem basamaklarını kontrol ediniz.
➤ Türk işine uygun kenar temizlemenin tekniğe uygunluğunu kontrol ediniz.	➤ İşlem basamaklarını kontrol ediniz.
➤ Hatalı ve eksik işlenmiş yerleri tespit ediniz.	➤ Hatalı ve eksik işlenmiş yerleri işleyiniz.
➤ Alt iplik kontrolünü yapınız.	➤ Alt ipliği işlemenin altına gizleyiniz.
➤ Üst iplik kontrolünü yapınız.	➤ Üst ipliği, işlemenin görüntüsünü bozmayacak şekilde gizleyiniz.
➤ Leke kontrolü yapınız.	➤ Lekeli yerleri, uygun temizleme yöntemi uygulayarak temizleyiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Hataları bulmaya ve yapılan ürünün tekniğe uygunluğunu belirleyen uygulamalara kalite kontrol denir.
2. () Kalite kontrol yapılırken işleme eksikliğinin olmamasına dikkat edilir.
3. () Kalite kontrol yapılırken istenilen ürün ölçülerine uygunluğuna dikkat edilir.
4. () Leke temizlemek için asitli maddeler kullanılabilir.
5. () Buharlama yöntemi leke çeşididir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru “Modül Değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () İşlemeli kumaşın üzerine mutlaka ütü bezi kullanılmalıdır.
2. () Düz pesent, gölgeli pesent, verev pesent, tahrirli pesent olmak üzere pesentler dört gruba ayrılır.
3. () Pembe, turuncu, zeytin yeşili, koyu yeşil 18. yüzyılda kullanılmıştır.
4. () Gerilen kumaş üzerinde nakış daha düzgün işlenir.
5. () Yünlü kumaşlar, üzerine ütü bezi serilmeden ütü yapılmalıdır.
6. () Türk işlemlerinde sap ve benzeri kısımlarda sarma uygulanır.
7. () Balıksırtı büyük çiçeklerde uygulanabilir.
8. () Mürver tekniğinin tersi ile yüzü aynı değildir.
9. () Pesent uygulamaları gözemedden sonra yapılır.
10. () Ajur tekniğinde kanava, goblen, kilim, cicim gibi iplikleri sayılarak yapılan işleme desenlerinden faydalanılır.
11. () Tel kırma yaparken telin boyu yaklaşık 20 cm olmalıdır.
12. () Kumaşın verevine ütü yapılmamalıdır.
13. () Türk işinde kenar temizleme olarak saçak kullanılabilir.
14. () Gerilen kumaş, yavaş bir şekilde işlenmesini sağlar.
15. () Sarma dolgusuz da yapılabilir.
16. () Gözeme yapıldıktan sonra pesent yapılır.
17. () Tel kırma iğnesi altın, gümüş veya pirinç gibi maddelerden yapılır.
18. () Kumaşı kasnağı gerekirken kasnak bezi kullanılmayabilir.
19. () Hasır iğne dikdörtgen susmaların yan yana dizilmesinden oluşur.
20. () Tamponlama yöntemi leke çıkartma yöntemidir.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

21. Aşağıdakilerden hangisi Türk işinde en fazla görülen ağaç türünden değildir?
A) Selvi
B) Kavak
C) Çam
D) Çınar
22. Çok ince altın ve gümüş tellerin ince ipek veya pamuk iplikleri üzerine sarılmasına ne ad verilir?
A) Sırma
B) Sim
C) Yün
D) Naylon iplik
23. Aşağıdakilerden hangisi Türk işi tekniğinde kullanılan desen geçirme tekniklerindendir?
A) Kopya kâğıdı ile desen geçirme
B) Sayarak desen geçirme
C) Delerek desen geçirme
D) Oyarak desen geçirme
24. Altı kat ipliğin bükülmesinden meydana gelen, az bükümlü olduğundan yumuşak olan ipe ne ad verilir?
A) Muline
B) Koton
C) Çamaşır ipeği
D) Floş
25. Aşağıdakilerden hangisi desen çiziminde kullanılan araçlardan değildir?
A) Desen
B) Kalem açacağı
C) Kalem
D) Cetvel
26. Parlak sağlam ve güzel görümlü olan, bir katında iki kat ipliğin bükülmesinden meydana gelen ipe ne ad verilir?
A) Muline
B) Koton
C) Çamaşır ipeği
D) Floş

27. İki kat ipliğin bükülmesinden meydana gelen, çile ve kukalar halinde satılan, çok bükümlü ve parlak görünümlü olan ipe ne ad verilir?
A) Muline
B) Koton
C) Çamaşır ipeği
D) Floş
28. Aşağıdakilerden hangisi leke temizlemede kullanılan araç gereçlerden değildir?
A) Ütü
B) Ütü bezi
C) Sabun
D) Tuz
29. İpek bükülürken kopan liflerden yapılan, az bükümlü yumuşak, parlak ipe ne ad verilir?
A) Muline
B) Koton
C) Çamaşır ipeği
D) Floş
30. Aşağıdakilerden hangisi Türk işi iğnelerinden olan ve tekniğin özelliğinden dolayı tersi ve yüzü farklı olan iğne tekniğidir?
A) Hasır iğne
B) Düz pesent
C) Mürver
D) Muşabak

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Yerli dokumalar
2	Saten
3	Kadife
4	Muline
5	Sim

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	B
2	A
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ 4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ 5'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ 6'NIN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ 7'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Yanlış
5	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ 8'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Doğru
5	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ 9'UN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Doğru
4	Doğru
5	Yanlış

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış
8	Doğru
9	Doğru
10	Doğru
11	Yanlış
12	Doğru
13	Doğru
14	Yanlış
15	Doğru
16	Doğru
17	Doğru
18	Yanlış
19	Doğru
20	Doğru
21	B
22	B
23	A
24	A
25	C
26	C
27	B
28	A
29	D
30	C

KAYNAKÇA

- KORKUSUZ Süheyla, **Nakış**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1992.
- ÖZCAN Fatma, **Türk Nakışları Öğretim Yaprakları**, Önder Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara, 1994.
- YILMAZKURT Gönül, **Makine Nakışları**, Kozan Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti. Ankara, 2002.